

Szybka powtórka przed egzaminem...

W materiałach na dziś:

- 1) z języka polskiego – *Szyfowe prace* Stefana Żeromskiego
- 2) z matematyki – geometria przestrzenna
- 3) z języka angielskiego – rozumienie ze słuchu, znajomość środków językowych i czytanka o aplikacjach dla kibiców
- 4) z języka niemieckiego – rozumienie ze słuchu, znajomość środków językowych i czytanka o współpracy przy projektach
- 5) z języka rosyjskiego – rozumienie ze słuchu, znajomość środków językowych i czytanka o hotelach dla zwierząt.

Język polski	
Lektura obowiązkowa	Stefan Żeromski, <i>Szyfowe prace</i>
 Możesz przeczytać on-line! ¹	https://lektury.gov.pl/lektura/szyfowe-prace
 Możesz dowiedzieć się więcej.	Materiały o pochodzeniu i znaczeniu frazeologizmu <i>szyfowa praca</i> na epodreczniki.pl .
 Możesz obejrzeć.	Serial z 2000 r. pt. <i>Szyfowe prace</i> w reżyserii Pawła Komorowskiego można obejrzeć na platformie TVP VOD: https://vod.tvp.pl/website/szyfowe-prace,42869134 . Występują m.in. Łukasz Garlicki, Bartłomiej Kasprzykowski, Alicja Bachledda-Curuś
Co ćwiczymy?	• rozumienie sensu utworów literackich • znajomość lektur obowiązkowych • rozumienie związków frazeologicznych • charakterystyka bohaterów literackich

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Stefan Żeromski
Szyfowe prace

Gdy kosy zaczęły gwizdać swe wesole trele, Borowicz siedzący z twarzą skrytą w dłoniach usłyszał chrzęst drobnego żwiru na dróżce i odgłos zbliżających się kroków. Czuł, że osoba idąca wstrzymała się u wejścia i dopiero po upływie chwili zajęła miejsce na przeciwległej ławie. Bał się ruszyć, żeby nie spłoszyć ziszczonego marzenia. Dopiero gdy usłyszał szelest przewracanych kartek, wyprostował się, podniósł głowę i ujrzał pannę Annę.

Od tej chwili patrzył w nią jak w tęczę. Reflektował się, że to źle, że może wszystko stracić, jeśli panienska rozniewa się i odejdzie, ale był to głos rozsądku wołający na puszczy. Nienasycone oczy upajały się bez końca i tonęły w swym szczęściu. „Biruta” nie poświęcała temu wszystkiemu ani przelotnej uwagi. Uczyla się gorliwie czegoś na pamięć, bo

¹ Wykorzystano ikonę stworzoną przez Alfredo Hernandez, dostępną na www.flaticon.com.

bezpretensjonalnie ruszała wargami, widocznie przyswajając sobie jakieś wyrazy, frazesy czy liczby. W pewnej chwili przelotnie rzuciła okiem na sąsiada i zmieszała się, spostrzegłszy jego twarz opromienioną uśmiechem zachwyty, zbladła, podobną do oblicza człowieka, którego zraniono śmiertelnie i którego krew uchodzi. Wtedy dreszcz bolesny wstrząsnął nią od stóp do głów...

Nazajutrz nie przyszła już do źródła. Borowicz siedział tam po próżnicy przez cały ranek. Drugiego dnia nie zobaczył jej także. W ciągu tych dni przeżył ogrom doświadczeń. [...]

Kiedy się tego ani spodział, zgrzyt żwiru dał się słyszeć za krzewami i panna Anna szybko przebyła ścieżkę i placyk, zdążając ku swej ławie. Przyjście jej zwiastował jakiś wonny powiew. Brwi miała zmarszczone, była zmieszana i jakby strwożona. Borowicz siedział oszołomiony. [...]

„Biruta” miała powieki spuszczone. Zaczęła się uczyć, ale nie mogła widocznie, bo wzrok jej ze stronicy książki przeniósł się na kamyki pod stopami i tam uwiązł. Czula wejrzenie zakochanego, bo kilkakroć rzęsy jej drgały, jakby strząsając ze siebie ciężar cudzego wzroku. Policzki okrywały się cudowną barwą, to znowu prędko bladły... Marcin wysyłał do niej w spojrzeniu całą swoją duszę, tysiące słodkich nazw, dzieje rozmyślań, tęsknot, żalów, błagał ją w myśli jak ginący z pragnienia o jedną kroplę wody. I oto po długim czasie te powieki z wolna się usunęły.

Stefan Żeromski, *Szyfowe prace*, <https://lektury.gov.pl/lektura/szyfowe-prace>

Zadanie 1.

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe albo F – jeśli jest fałszywe.

Z powyższego fragmentu <i>Szyfowych prac</i> wynika, że zarówno Marcinowi, jak i „Birucie” udało się ukryć swoje prawdziwe uczucia.	P	F
Z przytoczonego fragmentu <i>Szyfowych prac</i> wynika, że spotkanie z „Birutą” było dla Marcina spełnieniem marzeń.	P	F

Podpowiadamy, jak rozwiązywać...

Na początek...	- Przeczytaj uważnie przytoczony fragment. - Rozwiązując zadanie, pamiętaj, że zadania mogą odnosić się do przytoczonego fragmentu lub całej lektury.
Zadanie 1.	Pomożemy Ci rozwiązać pierwsze zadanie. Zacznijmy od pierwszego stwierdzenia. Aby przekonać się, co naprawdę czuje Borowicz, prześledź opis jego zachowania oraz towarzyszących temu emocji. Następnie sprawdź, jak na zainteresowanie Marcina reaguje „Biruta”. Zwróć uwagę na ich komunikację niewerbalną, np. gesty, mimikę twarzy czy postawę ciała. Przejdźmy do drugiego zdania. Aby przekonać się o tym, czy jest ono prawdziwe, odszukaj informację o tym, jak zachował się Marcin, gdy ujrzał „Birutę” w parku (akapit 1.). To pozwoli ci sprawdzić, czy spotkanie z dziewczyną było dla Marcina spełnieniem marzeń.

Zadanie 2.

Jaka cecha „Biruty” ujawniła się w powyższym fragmencie *Szyfowych prac*? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Nieczułość.
- B. Wyniosłość.
- C. Nieśmiałość.
- D. Wyrachowanie.

Zadanie 3.

Wybierz z ramki jeden związek wyrazowy, którym – Twoim zdaniem – najlepiej opisano uczucia Marcina w sytuacji ukazanej we fragmencie *Szyfowych prac*. Uzasadnij swój wybór.

pałać do kogoś miłością zaskarbić sobie czyjąś miłość obdarzyć kogoś miłością

.....

.....

.....

.....

Zadanie 4.

Czy zamieszczona poniżej reprodukcja obrazu Rafała Olbińskiego mogłaby być ilustracją do przytoczonego fragmentu *Szyfowych prac*? Uzasadnij swoją odpowiedź, odwołując się do reprodukcji obrazu, przytoczonego fragmentu oraz całego utworu Stefana Żeromskiego.

www.palmbeachdesignshowroom.com

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 5.

Jeden z krytyków literackich, Henryk Galle, nazwał *Syzyfowe prace* Stefana Żeromskiego *radosnym hymnem życia, na przekór wszystkiemu, na przekór rozpacz i zwątpieniu*. Czy zgadzasz się z tą opinią? Uzasadnij swoje stanowisko dwoma argumentami.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 6.

Przeczytaj podaną definicję.

Głos wołającego na puszczy – «słowa, apel, nawoływania itp. bezskuteczne, daremne, nieznajdujące oddźwięku, niesłuchane, lekceważone».

Na podstawie: *Uniwersalny słownik języka polskiego*, red. S. Dubisz, Warszawa 2003.

Uzupełnij poniższe zdanie. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

Gdy Anna usiadła naprzeciw Marcina, głos rozsądku podpowiadał mu, że nie należy

A	B
---	---

, ale był to głos wołającego na puszczy, ponieważ

C	D
---	---

.

A. szukać okazji do rozmowy z nią

C. zawładnęło nim gorące uczucie

B. zbyt śmiało się w nią wpatrywać

D. uznano by go za niegrzecznego

Zadanie 7.

Przeczytaj fragment utworu.

A ona słuchała w niepokoju, w zdziwieniu i zarazem tak, jakby słuchała głosu greckiej fletni lub cytry. Zdawało się jej chwilami, że Winicjusz śpiewa jakąś pieśń dziwną, która sączy się w jej uszy, porusza w niej krew, a zarazem przejmując serce omdleniem, strachem i jakąś niepojętą radością... Zdawało jej się też, że on mówi coś takiego, co w niej już było poprzednio, ale z czego nie umiała sobie zdać sprawy. Czuła, że on w niej coś budzi, co drzemało dotąd, i że w tej chwili zamglony sen zmienia się w kształt coraz wyraźniejszy, bardziej upodobany i śliczny.

Tymczasem słońce przetoczyło się dawno za Tyber i stanęło nisko nad Janikulskim wzgórzem. Na nieruchome cyprysy padało czerwone światło – i całe powietrze było nim przesycone. Ligia podniosła swoje błękitne, jakby rozbudzone ze snu oczy na Winicjusza i nagle – w wieczornych odblaskach, pochylony nad nią, z prośbą drgającą w oczach, wydał się jej piękniejszy od wszystkich ludzi i od wszystkich greckich i rzymskich bogów, których posągi widywała na frontonach świątyń. On zaś objął z lekka palcami jej rękę powyżej kostki i pytał:

– Zali ty nie odgadujesz, Ligio, czemu ja mówię to tobie?...

7.1. Podaj tytuł lektury obowiązkowej, z której pochodzi podany fragment.

Tytuł lektury:

7.2. Czy relacje łączące bohaterów powyższego fragmentu są podobne do tych, które łączą Marcina Borowicza i Annę Stogowską? Uzasadnij swoje stanowisko.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....